No. 118. 1835.

BREDASCHE COURANT,

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Dingsdag 19 Mei.

LAATSTE BERICHTEN DER BELGISCHE BLADEN.

Parijs. — De belgische bladen zijn met belgoogen gevuld om hunne gevoelens lucht te geven over de zoo onverwachte als plotselijke wegzending der kamers, met het kenbelijk oogmerk gedaan, om den uitslag van de tweede stemming der wet op de gemeente-besturen niet te vernemen, en die voor het land te grieven is, als op het punt van verkiezingen wordende, dat er in de kamer gehandeld werd over de intrekking eener buitengewone belasting van 10 opcenten, welke in België algemeen met tegenzin gedragen wordt. Het *Journal d'Anvers* onder anderen laat omtrent dit laatste punt zich aldus uit: « De algemene aandacht en belangstelling waren gevestigd op de zitting van gisteren, waarin de belangrijke kwestie over de verhoogde grondbelasting moest behandeld worden. Alle hoop berustte op de kamer die de zoo algemeene en gegronde klagten zich ernstig had aangetrokken. De minister van buitenlandsche zaken had doen gevoelen dat de denkwijze omtrent dit punt gunstig gestemd was voor de contribuabelen. Alle hoop is te leur gesteld. De onverwachte sluiting der kamer heeft alle den mond gestopt, alle klagten afgewezen, en al de vertegenwoordigers een constitutioneel stilzwijgen opgelegd.

»De meest bewezen zoo wel gezinde *Emancipation*, zegt ten slotte over dit betoog over het ministeriel besluit, nog het volgende:

» Het verschil van de 41 leden (die voor de benoeming van schepenen door den raad gestemd hebben) en het ministerie, heeft, in den beginne van weinig belang toegeschenen, dat belang wordt in onze oogen grooter, nu wij zien wat onze ministers er van hechten. Wij zien, dat men door de benoeming van 5 a 6000 gemeente-ambtenaren zich een invloed heeft willen verzekeren, welke de constitutie niet voorzien heeft en waarvan men een rugwaarts gouvernement misbruik van kan maken. Wij verklaren ons van en af tegen dit stelsel, en hopen dat de vaderlandslievende der Kiezers; door de genoemde meerderheid, onverzwakt te laten, onze ministers zal weten tegen te houden op eenen weg, welken het openbaar gevoelen afkeuren moet."

De *Courrier* zegt, dat hij om het verwijt te ontgaan van olie in het vuur te werpen, voor het oogenblik bedaardelijk de gevolgen van den maatregel door het bewind genomen, heeft willen negeren; hij brengt daarom onder de oogen zijner lezers de onderscheiden gewigtige ontwerpen en kwestien die op het punt waren om geheel of ten deele ten hutte van 't land haar belang te krijgen, en thans, door de thrones wegzending onbepaald zijn verschoven of geheel verloren. De kiezers en contribuabelen moesten het weten, dat zij de thans in 's lands belang nutteloze en drukkende 10 opcenten tot het eind van het jaar zouden moeten betalen; dat de ongelijke verdeeling van belastingen op het punt was van eene wijziging te ondergaan; dat eene der hoofdkwestien van nationale vrijheid stond beslist te worden ten voordeele van 't land tegen het overheerend gezag, dat sedert vier jaren de schandelijkste inbreuken op 's volks regten maakte, en zich de middelen nu had voorbehouden om zijne aanslagen op de constitutie met nog grooter halsstarrigheid voort te zetten. Mogt men beweren dat het gouvernement van zijn constitutioneel regt met het wegzenden der kamers had gebruik gemaakt, zoo kon men antwoorden, dat het dat regt slechts als wapen tegen de blijkbaarste belangen van het land gebruikt, en daarbij was zulks hetzelve niet verleend.

Terwijl de belgische bewindslieden zich door deze plotselijke wegzending van de tegenwoordige zaak hebben willen ontslaan, wordt er tevens reeds van alle zijden op de nieuwe verkiezingen, die in de helft der belgische provincien moet plaats hebben, gewerkt. Als een staaltje daarvan kan het volgende schrijven uit Luik van den 13den dezer strekken:

» De aanstaande verkiezingen brengen hier alle partijen in beweging. Dagenlijks de *Courrier de la Meuse* voorstelt is de bekwaamste, zij gaat regtstreeks op haar terugwerkend doel los, aan hare inzigten vijanden en vijanden opofferende, om onze geestelijke heeren het overige te behoorgen. Het gedrag van den *Courrier de la Meuse* met betrekking den heer *Ernst*, wiens kandidaatschap hij niet voorstaat, thans alleen omdat deze zijne beginselen afgezworen heeft, legt haar geheel stelsel bloot; de geest die haar vervult is denduisterend en achteruitgaande; dezelve verroert zich in alle de gewesten in alle welke dezelfde partij arbeidt; haar hoofd is de heer *van Dommel*; de *Union* in handen van de heeren *Dethuis* en *de Merode* te Brussel, en de *Constitutionnel des Flandres* te Gent, zijn slechts de schroomvallige echos van den *Courrier de la Meuse*, van den heer *Stas* en van het *Journal* [illegible], zijtelaars van den heer *Kersten*, die de erkende organen van de partij te Luik zijn."

Gisteren (16 *Mei*) waren te Antwerpen genoteerd: Belg. 101¼; 102 Mij. Nat. ren. 92¼; Spanje 49; Portug. 48⅝; 5 pCts. 21; Certificaten 4 pCts. 95; Coupons 13; Obligatien 31⅛; ¼; Bras. 87½.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 14den Mei.

De kamer der pairs heeft gisteren in geheim comité besloten de verantwoordelijke redacteure van de *Tribune* en van den *Réformateur*, met alle degenen die als onderteekenaars van den beklaagden, brief aan de beklaagden in het regtsgeding worden opgegeven, voor hare balie te doen dagvaarden. Men weet dat het voorstel van den hertog *de Montébello*, in de zitting van den 12den, bij de HH. *Dubouchage*, *Villemain*, *Roederer* en *Eréville* tegenstand heeft gevonden, wier bedenkingen voornamelijk daarop nederkwamen, dat het onvoorzigtig zoude zijn de behandeling van het proces over den opstand van April, door een zoo gewigtig incident te schorsen, terwijl men mede in twijfel trok, of de kamer gerogtigd was als regtgevende vergadering eene beleediging te bestraffen, die haar als hof van justitie werd aangedaan. De beraadslaging gesloten zijnde, is hetzelfde gevoelen door de HH. *Sylvestre de Sacy*, *Bérenger*, *Tripier* en *Barbé Marbois* verdedigd, doch hebben de HH. *Montalivet*, *Barthe* en *d'Argout* het voorstel met zoo veel warmte ondersteund, dat zich eindelijk eene beslissende meerderheid voor de aanneming heeft verklaard.

Ten gevolge van dit besluit is er dadelijk eene officiele boodschap aan de kamer van afgevaardigden gezonden, om deze daarvan kennis te geven, en haar uit te noodigen, dat zij autorisatie mogt verleenen, om twee harer leden, de HH. *Zangiacomi* en *Carnot*, die mede den kwestieusen brief aanbevolen onderteekend hebben, te vervolgen. Deze boodschap in de kamer van afgevaardigden medegedeeld zijnde, deed de minister van justitie een opzetteljk voorstel, om aan het besluit van de Kamer der pairs gevolg te geven, en werd deze proposite, in weerwil van eenige bedenkingen, door de linkerzijde geopperd, naar de bureaux verzonden, om aldaar morgen, vrijdag, voorloopig te worden onderzocht.

Het hof der pairs heeft voorts gisteren ten drie uren andermaal zitting genomen, en is men ongestoord met het tegen der akte van beschuldiging, in tegenwoordigheid van vijf-en-twintig beklaagden, voortgegaan. Ten vijf uren is de zitting opgeheven, en zal dezelve morgen ten twaalf uren worden hervat.

Het dagblad *le Réformateur*, dat na de *Tribune* het advies van de verdedigers aan de beschuldigden heeft medegedeeld, en thans daarvoor zal worden vervolgd, geeft honderd en negen personen op, die dat stuk zouden hebben onderteekend, zoodat te dier regte met de beide verantwoordelijke redacteurs honderd en elf beklaagden zullen te regt staan. Men meent dat de oppositie in de kamer van afgevaardigden zich van deze gelegenheid zal bedienen, om haar gevoelen over het monster-proces geheel bloot te leggen. Een der advokaten-generaal bij het hof van cassatie, de heer *Nicod*, die gewoon is met de linkerzijde te stemmen, zoude zich hebben uitgelaten, dat hij de verregaande onregelmatigheden, die sints den 5den Mei door het hof der pairs zijn gepleegd, zonder eenigen schroom wereldkundig wilde maken. Voorts opperen de onafhankelijke dagbladen de bedenking, of het in alle geval wel voorzigtig is, eene vervolging in te stellen tegen lieden, voor de echtheid van wier naamteekening, zoo als die door de dagbladen is medegedeeld, men niet den minsten waarborg heeft, en die zich bovendien volkomen kunnen verdedigen en de geheele verantwoordelijkheid op de redactie der dagbladen doen neerkomen, wanneer zij slechts beweren, dat het adres aan de beklaagden zonder hunne voorkennis is publiek gemaakt.

— De kamer van afgevaardigden heeft gisteren het budget van het ministerie van koophandel, nagenoeg ongewijzigd, aangenomen. Vervolgens tot de discussie voor de uitgaven van het departement van buitenlandsche zaken overgaande, trad de heer *Mauguin* op, om den hertog *de Bröglie* eenige inlichtingen omtrent de buitenlandsche staatkunde van het gouvernement te vragen. Hij begon met het gedrag van het ministerie ten aanzien van Spanje en Zwitserland vrij heftig te gispen, en verlangde voorts te weten in welke betrekkingen men zich ten dezen van Rusland en Rome bevond, tot hoe verre de onderhandelingen met [illegible] en Portugal had, weldra voldaan te zien. De minister van buitenlandsche zaken heeft vooral getracht de staatkunde van het gouvernement ten aanzien van Spanje te verdedigen, verklarende

dat hij eenige der voorgestelde vragen in dit oogenblik niet wel kon beantwoorden, en dat hij thans voor 't eerst van de bedoelde vorderingen op Pruissen en Holland hoorde spreken, immers daarvan bij zijn departement geen spoor had gevonden.

— De heer *de Talleyrand* is gisteren alhier aangekomen, doch zal na een verblijf van drie of vier dagen naar een zijner landgoederen vertrekken.

— Lord *Elliot* en de kolonel *Garwood*, zijn [illegible] ruggekeerd.

— Men schrijft van Toulon, dat aldaar voor het oogenblik vier linieschepen en eenige kleinere vaartuigen, alle [illegible] worden gemaakt, om dat dit eskader thans werkelijk naar de Levant bestemd zoude zijn.

— Ter beurze liep het gerucht dat een buitengewone koerier heden morgen de tijding gebracht, dat de heer *Martinez de la Rosa* alsdan tot minister was gevraagd, en als eerste minister door hem de heer *Toreno* werd opgevolgd.

De gewone berigten uit Madrid van den 6den vermelden, dat de kamer van afgevaardigden zich nog met de binnenlandsche schuld bezig hield. In de zitting van den 2den vroeg een der leden de aanwezige ministers, of het gouvernement nog steeds getrouw bleef aan het besluit, dat don *Carlos* en zijne afstammelingen ten eeuwigen dage van de Spaansche kroon zouden zijn uitgesloten, en dat men tot geene buitenlandsche tusschenkomst de toevlugt wilde nemen. De heer *de Toreno* heeft de eerste dier vragen zeer stellig bevestigend beantwoord; doch zeide dat de tweede van eenen zeer teederen aard was, en op dit oogenblik niet wel openlijk konde behandeld worden.

Men meldt van Bilbao, dat *Zumala Carregui* den 2den dezer met [illegible] manschap 4000 man heeft aangetast, doch op het bericht, dat de generaal *Valdés* met een veel grootere magt in aanbogt was, de bergen is teruggetrokken.

De fondsen waren heden (14 *Mei*) gehouden: 5 pCt. kont. 105,20; op tijd 105,35; 5 pCt. kont. 82,10; op tijd 82,20; Nap. kont. 99,30; op tijd 99,45; Sp. perpet. 49 ¼; 5 pCt. 31¼; Certificaten [illegible].

NEDERLANDEN.

GENT, den 16den Mei.

Uit Amsterdam schrijft men het volgende:

» Donderdag is binnen deze stad gehouden de Jaarlijksche Algemeene Vergadering van het Nederlandsch Genootschap tot zedelijke verbetering der gevangenen, onder voorzitting van den heer Mr. *J. de Witwolf Sterling*. Uit een Algemeen verslag, door den Medebestuurder en Eersten Secretaris, den heer *W. H. Wagenaar*, is gebleken, dat de [illegible] Hoofdbestuurders gedaan, is gebleken, dat de zorg des Genootschaps, door middel van de Besturen der Afdeelingen, in het jaar 1834, zich heeft uitgestrekt over een getal van 2500 *criminele* en *correctionele* veroordeelden. Van deze hebben 702 gedeeld in het Godsdienstig onderwijs, terwijl 391 zich in lezen, schrijven en rekenen hebben geoefend; voorts heeft men aan 125 arbeid of bezigheid verschaft. 558 ontslagenen zijn, door of van wege het Genootschap, op verschillende wijzen, verzorgd geworden, van welke 7 zich deze gunst onwaardig hebben gemaakt. Het getal der Leden des Gebootschaps bedroeg op den 31sten December des vorigen jaars 3785.

— Volgens berigt van den Helder dd. 10 Mei, zijn de Nederlandsche oorlogsschepen *Maas*, kapit. *Arions*, en *Snelheid*, luit. *Ferguson*, dien dag uit Texel naar Suriname gezeild; ook de oorlogsbrik *Merchant*, kapt. *B. Molenaar*, is den 15den van Hellevoetsluis [illegible].

— Het van Helvoetsluis naar Batavia gezeilde schip *Zeemeeuw*, met troepen, is wegens storm den 9den dezer te Falmouth binnengevallen.

— Een Texelsche loods- of schoonerschuit is in den ochtend van 13 dezer, terwijl de manschap bezig was met het bergen der lading van het op Texel gestrande schip *Alexander*, kapt. *H. Tonkes* van Leeden naar Hamburg bestemd, omgeslagen, ten gevolge waarvan acht personen in het water geraakten en slechts drie derzelven konden worden gered.

In het jaar 1834 zijn te Genua 12 Nederlandsche schepen aangekomen, welk getal veel grooter is dan vroegere. Ook zijn de toegenomene naar Nederlandsche havens bijna uitsluitend aan Nederlandsche bodems te beurt gevallen. De tak van handel, welke de meeste uitbreiding zoekt te geven, en meer bijzonder tot de vermindering der schulden heeft bijgedragen, heeft zich de Amsterdamsche tabak in bladen, waarvan aanzienlijke aankoopen zoo voor Amsterdam, als te Rotterdam, door de gedelegeerden der Indische Compagnie hadden plaats gehad, welke niet minder dan 402,900 Nederlandsche ponden hebben bedragen. Het verbruik van Edamsche en Goudsche kazen te Genua neemt jaarlijks toe, en er zijn van aanzienlijke partijen, ter hoeveelheid van 75 duizend stuks Edamsche en 2500 stuks Goudsche kazen, aangevoerd; en dezelfde tak van handel zoude zeker nog meer uitgebreid worden, indien dezelve niet belemmerd werd door zware inkomende regten.

In bijzonder berigten uit Genua tot den 20sten januarij is aangeteekend, dat de maisoogst aldaar deze het wegblijven van den regen zeer gunstig geweest is, dat het voorjaar van het eiland ontrent 50,000 zakken zout, dat het voornemens was naar Noordamerika te verzenden, doch dat men dezelve elders zoude gebruiken, dat de boomwolziekte in 1834 slechts weinig schade had gedaan, dat de oogst van de boomwolheid zoude die in 1833 verzonden te verschaffen.

De onlusten te Maracaibo, in Venezuela, welken inwoners onlangs hunne stedelijke overheid gevangen genomen en in het fort St. Carlos opgesloten hadden, waren bevredigd. De generaal *Urdaneta* was met een paar honderd man de stad binnengetrokken en had de rust en orde hersteld. De stemming voor eenen nieuwen president door het congres van Venezuela gehouden, was op Guzman nog niet bekend, doch zou wezen. De generaal *Soublette* was als gezant [illegible] om dit [illegible] uit den staat te verwijderen.

L'Observateur de France behelst eenige nadere bijzonderheden over het berigt van den *Courrier Belge* omtrent [illegible] hulptroepen naar Spanje. Volgens het Parijsche blad, zou er den 27sten April ll., op aandrang van het Fransch gouvernement, iemand van wege het Belgisch bewind naar Spanje gezonden, met dat verslag tot het leveren van een hulpkorps van 10,000 man, welk door den belgischen generaal *D'aine)* zouden gekommandeerd en uit Ostende naar de [illegible] Spaansche haven, naar de verkiezing van [illegible] zouden overgevoerd worden. De transportkosten [illegible] zouden voorzeker door Frankrijk worden betaald, dat op die wijze niet tusschen beide zoude komen uit vrees van met de noordsche mogendheden ongenoegen te krijgen; ook zou men de Spaansche eigenliefde door een dergelijk korps hulptroepen niet kwetsen, zoals door eene dadelijke tusschenkomst. De *Emancipation* dit berigt overnemende, erkent de echtheid van een en ander, met uitzondering van de bemoeijingen der fransche en belgische regeringen. Volgens hem was het redactel afkomstig van den bedoelden generaal *D'*, die zekere *Jan* [illegible] naar Spanje gezonden had om de schikking te treffen. De bevelvoerende generaal zou dan majoor *K(arel)* als artillerie-kommandant en twee brigade-generals, onder zich hebben. De officieren, die zich verbinden wilden, zouden den verlof van twee jaren, het behoud van hunnen tegenwoordigen rang en eene schadeloosstelling voor entree de campagne bekomen. Moeijelijk laat het zich intusschen begrijpen, dat een zoodanig ontwerp zonder de regtstreeksche bemoeijing van het bewind in België en den invloed van Frankrijk, tot rijpheid zou gebragt zijn.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 15den Mei.

De kamer van afgevaardigden is heden morgen in hare bureaux vergaderd geweest, om de commissie te benoemen, die over de vervolging van de heeren de *Cormenin* en *Auger de Pongerau* rapport zal moeten uitbrengen. Men wil dat de oppositie door onderscheidene middelen zoude getracht hebben, het verkrijgen der gevraagde authorisatie te verijdelen, en zich onder anderen op die bedenking beroepen heeft, dat het, aan lang het original stuk waaronder de handteekeningen gevonden worden, niet is overgelegd, zeer gewaagd zoude zijn eene veroordeling te stellen, die door eene eenvoudige ontkenteenis kan worden [illegible]. Dit en andere bezwaren hebben echter de meerderheid niet [illegible] de gedachte commissie uit zoodanige leden zamen te stellen, die zich waarschijnlijk voor de ministerjele voordragt zullen verklaren.

Volgens sommigen zouden de bekende advokaat *Michel* van Bourges en zekere *Trélat*, aan den president van de kamer der Pairs bij missive hebben te kennen gegeven, dat zij de eenige waren, die inderdaad het adres aan de beklaagden hebben geteekend, doch dat zij, in de overtuiging dat de overige verdedigers met hun gevoelen zouden instemmen, geene zwarigheid hebben gemaakt hunne namen daaronder te plaatsen. Het is opmerkelijk dat de *Moniteur*, wiervan de heer *A. Carrel*, wiens naam aan het hoofd der onderteekenaars gevonden wordt, hoofd-redacteur is, het adres niet heeft medegedeeld, ofschoon genoemd dagblad zich thans met den inhoud schijnt te vereenigen. De *Constitutionnel* en *le Temps* gaan voort met de besluiten van de kamer der pairs hevig te bestrijden, en toch verzekert men, dat de leden der [illegible] de aanvrage van het ministerie in de bureaux der afgezanten hebben ondersteund.

Het hof der pairs heeft heden eene zitting gehouden, waarin men met het lezen der akte van beschuldiging is voortgegaan, doch die overigens niets belangrijks heeft opgeleverd.

Bij de verschillende legioenen der nationale garde worden protestatien tegen de buitengewone dienst aan het Palais van het Luxemburg ter teekening rondgedragen. Bij eenige dier muiten meent men de gewapende burgermagt tot een zonderling misbruik van gezag te verleiden, daar de meerderheid van dezelve gegrond bevindt op de onwettigheid der procedure die voor het hof der pairs gevoerd wordt. Art. 28 van het charter bepaalt, dat de leden der pairs kennis zal nemen van alle aanslagen tegen de veiligheid van den staat zoo als die bij de verschillen gevallen omschreven. Daar deze wet tot nog niet werd uitgevaardigd, meent men dat deze bepaling van het charter, voorzeker onuitvoerbaar is, en dat de beklaagden, voor het hof der pairs heden gesteld, aan hunnen natuurlijken regter zijn onttrokken. Het schijnt intusschen dat deze protesten weinig onderteekenaars vinden, en de detachementen die dagelijks tot de dienst zijn gekommandeerd, zijn tot nu toe immer voltallig.

De kamer van afgevaardigden heeft gisteren het budget van buitenlandsche zaken, zoogenoemd zoude discussie en zonder debat daargenomen. Vervolgens is de beraadslaging over de uitgaven van het departement van oorlog geopend.

Men wacht morgen alhier den Prins van *Pruissen*, broeder der Koningin, die in het Palais Royal zijnen intrek nemen zal.

— Nadere berigten uit Madrid van den 10den dezer, bevestigen de komst van afgevaardigden uit die dagen [illegible] de kamer van afgevaardigden uit die dagen [illegible] de kamer van

over den verkoop der nationale eigendommen had besig gehouden zonder echter tot eene beslissing te komen. Den 3den dezer 4den heeft de minister *de Toreno*, op de hem voorgestelde vragen den gedeputeerden *Isturiz*, bepaaldelijk geantwoord, dat het gouvernement, wanneer men hetzelve niet te voren waarschuwde, verplicht was zich over zulke belangrijke punten uit te laten; dat hij echter voor zich-zelven meende dat het bestuur geen recht had om eene wet, zoo als die van de uitsluiting van den *Carlos* en zijne geslachtlijn der Cortes aangenomen te zijn, te wijzigen, ten zij de Cortes zelve daartoe gemachtigd waren, dewijl de koninklijke raad van ministers niet had in overweging genomen.

De generaal *Cordova* is 30 Maart te Madrid aangekomen zijnde, heeft den volgenden dag eenen kabinetsraad, waarin de koningin-regentes voorzat, bijgewoond, doch van het onderwerp van discussie is niets uitgelekt.

Er is te Madrid een Zweedsche zaakgelastigde aangekomen, die bij de koningin-regentes ten gehoore is toegelaten. Vervolgens is deze naar Aranjuez vertrokken.

Van de grenzen schrijft men onder dagteekening van den 30sten, dat *Zumalacarregui* met dagende troepen, met achtlied bataillons het dorp van Santesteban heeft gelegen, ten einde de bezetting aldaar te overvallen, doch dat zij tijdig genoeg van zijne komst hebben kennis gedragen, om zich aan den *Carlos* te onttrekken.

— Den generaal *Alaix* zijn de vaten van Alsasua, Tafalla, Olite, Peralta, Caparroso, Lerin en Estella aangewezen, ten einde aldaar de noodige voorraden in te winnen.

— Te Madrid (den 1sten *Mei*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 108,60; op tijd 108,75; 3 pCt. kont. 32,15; op tijd 32,20; nationale kont. 39,40; op tijd 39,50; 8p. perpetuele 49⅞; de Cortes 50⅛.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 1sten Mei.

De voorjaarsmis is thans afgeloopen; over het algemeen is zij niet zeer gunstig geweest en kan derselve niet met die van andere jaren vergeleken worden, ofschoon het aan goede vreemdelingen ontbroken heeft.

— Z. M. de koning van Saxen en Z. K. H. de prins medegaat hebben den nederlandschen generaal-majoor *Verheer van Tengnagel*, militaire gevolmagtigde van het tegenwoordig armee-korps des bondslegers, het Kruis hunner orde van burgerlijke verdienste verleend.

— De Hanoversche regering heeft naar aanleiding der bondsbesluiten van 15 Januarij en 12 Maart jl. den 4den dezer eene verordening uitgevaardigd, volgens welke de zich in Zwitserland bevindende handwerksgezellen binnen zes weken het Zwitsersch gebied moeten verlaten; de terugkeerende zullen een jaar onder toezigt der politie blijven.

— Uit Oostenrijk wordt bevestigd, dat Z. K. H. de Kroonprins van Weenen eene reis naar Frankrijk, Engeland, Zweden, enz. doen zal en eerst in het begin van October naar Weenen zal terugkeeren. Den 14den zou er reeds eene afdeeling van 21 opper-officieren, en gisteren naar Calais vertrokken.

— Uit Weenen wordt gemeld dat onlangs aan dezelfde heren met het hoofd van den Staatsraad, Baron Hügel, afgevaardigde gezanten van Egypte den Keizer hebben ten huldeblijken zijn toegezonden, die Keizer had reeds eenige bevorderingen bij het leger gedaan, welke verlang door den Vice-Koning dus spoedig gemaakt worden. De vorkdadigheid van den nieuwen monarch wordt steeds hoog geroemd.

— Te Weenen had men den 19den de laatste post tijdingen uit Konstantinopel ontvangen die echter weinig van belang aanbrengen. Zij bevestigen dat de meer zicht in de meetrek van Scutari had vertoond doch door afzondering gestremd was. De handel was wederzijds toegenomen. De Syrien had nog niets bijzonders vernomen; het leger van *Reschid*-pacha in Caramanien had zich tot oefening, en zoo gezegd werd om door den Sultan in oogenschouw genomen te worden, geconcentreerd. Omtrent Persie waren te Konstantinopel allerlei gerechten in omloop; men sprak van samenzweringen tegen den Schach en daardoor veroorzaakte stroefheden: hoe ver zulks met de waarheid overeenkomstig was, wist men niet te zeggen, schoon het zeker was, dat de tegenstanders van den Schach niet dalletten ontrust te stoken.

— Berigten uit Athene over Triest hadden een gunstig tafereel op van de verbazende dingen die er sinds door den koning ontving; er werd ook gesproken van het plan voor een aan te leggen spoorweg tusschen Korinthe en Athene.

— Te Weenen waren den 9den genoteerd: Metall. 102¼; 4 pCt. 98; Bankactien 1392.

ENGELAND.

LONDEN, den 26sten Mei.

De zittingen van het Parlement hebben tot hedden niets belangrijks opgeleverd. Lord *Russell* zal waarschijnlijk in het plek Sergeant Talfourd, die bij de kiezers gebeurd is, bevestigd worden, wanneer de heer Hume, die tegen de benoeming van het hoofd van het bestuur pleit, worden ingekozen.

De nieuw benoemde onderkoning van Ierland, lord *Mulgrave*, heeft den 11den dezer zijnen plegtigen intogt te Dublin gedaan, en werd met de meeste geestdrift ontvangen. Bij het aan wal stappen te Kingstown, begroetten hem een aantal der aanzienlijkste edelingen en andere personen, met den heer *van Yarmer* aan het hoofd, die gevolgd door de corporatien der handwerkslieden met muziek aan hunne hoofden, hem naar de stad geleidden. Bij zijne aankomst aldaar, werd hij door eene menigte op 250,000 zielen begroet. De lucht gestoord. Deze buitengewone geluidsmenie, is het gevolg der verwinning

gen van *O'Connel*, die voor zijn vertrek naar Leuven herhaaldelijk aan zijne volgelingen gelast heeft, lord *Mulgrave* op het luisterrijkst te ontvangen. Door de dagbladen der behoudende partij wordt zulks als een dolzinnig bewijs beschouwd, dat het tegenwoordig ministerie, omtrent de leiding der Iersche zaken, met *O'Connel* in eene zekere overeenkomst is getreden.

— De vormalige Amerikaansche gezant aan het hof van Frankrijk, de heer *Livingston*, werkt te Plymouth, door het onzuivere water opgeloopen.

— De prinses *van Beira* heeft hare voorgenomene reis naar Italien, wegens ongesteldheid moeten verschuiven.

— Ter beurze waren heden genoteerd: de 3 pCt. cons. 92⅝; Spanje 66¼ à ⅜; Portugal 100¾ à 101; Holl. W. S. 2½ pCt. 57⅛ à ¼; de 5 pCt. 101½.

GELIJKHEID.

Gelijken zullen gelijken, is een op ondervinding gegrond gezegde; het gevolg is daarvan dan ook, dat zij evenzeer beoordeeld en beoordeeld worden, en schoewel men schijnt in die beoordeeling zonde tanden meester, is het nietsdestoin eene waarheid, dat die mistastingen onder de uitzonderingen behooren. Wij zijn tot het indenken door redeneering gebragt geworden door het bestaan, dat er in België werd onderhandeld, in rigtingen van voor het constitutionele gouvernement van Spanje eene bende hulptroepen aan te werven, en dat men ook van het bestuur in België de duidelijke toestemming zoude trachten te verkrijgen. — Dachten wij daarbij alleen aan de verklaarde *neutraliteit*, waartoe België zich nu vernederd ziet, na eerst een aanzienlijk deel uitgemaakt te hebben van een door zedelijke grootheid en door innerlijke waardij en kracht algemeen eerbiedwekkend Rijk; en aan het *leenrecht van huurtroepen*, die onder vreemde opperbevelen vreemde belangen zouden gaan dienen; dan speelde wel in de verte het oude, waarlijk vrije Zwitserland met dezelfde onzijdigheid en met huurtroepen thuis door den geest; maar dan was eene dergelijke vergelijking de uitzondering en den regel, omdat België niet in de schaduw van Zwitserland kan staan. De punten toch van aanraking die er gegevenschijnlijk bestaan, zijn slechts naamgelijkheden, maar overeenkomst van aard, van zeden, van denkwijze, gelijkelijk oorsprong van wording als *Staat*, gelijkheid van krachtontwikkeling, van ontvang- of achtingwekkenden invloed naar buiten, en van dergelijke innerlijke waarde, die is niet te vinden, die bestaat er niet. België tracht wel Zwitserland (het oude Zwitserland namelijk, — het niet zoo als hedendaagsche, dat door de Fransche woelgeesten bewerkt wordt, — is toch alleen meelding en navolging waardig) op zijde te treden en schijnt zich het ten voorbeeld te hebben gesteld in vele opzigten; maar het blijft dan ook maar altijd eene kopie en dat nog al van een niet zeer *recommandabel originaal*. Die waarheid zoekt, zal toch in geweten moeten toestemmen, dat de democratische woelingen, — die sedert de Julij-omwenteling Zwitserland zoo gehaveld hebben, en welke alleen in België werden toegejuicht door de tooverkracht der *sympathie* der volken, waarlijk niet navolgenswaardig zijn. Ook wij minnen de Vrijheid, maar er zijn er velen, die de Vrijheid willende omhelzen, daar verdrinken of zelfs verstikken zouden; het gevolg daarvan zou die ijveraars niets dan een schadumbeeld hebben opgeleverd, waar zij wezen zelve dachten te vinden!

Het bewuste berigt heeft ook eene keerzijde, en het is gewenschtelijk dat men die keerzijde ook eens beziet op hare waarde. Die keerzijde van het berigt biedt eene verhouding aan van geheel anderen aard, en deze is ook in hare waarde, zoo als wij in het eerste geval aantekenden, *eene uitzondering* van den regel, maar zij bekrachtigt integendeel den regel, dat gelijken die gelijken zoeken, ook eveneens moeten beoordeeld worden. Die gelijkheid bestaat hier tusschen het constitutionele Spanje en het constitutionele België. — Wie had het ooit, in vorige dagen durven wagen te denken, om Spanje en België op eene lijn te kunnen stellen, en toch die eene lijn bestaat er, dank zij de verlichting dezer dagen en het nieuwere volkenregt!

Het Viervoudig Verbond, waarvan België een aanhangsel is, tusschen *constitutionele regeringen* alleen gesloten, waarborgde onderlinge bestendigheid van den triomf der zoogenaamde liberale beginselen, waaraan zij haar aanzijn hebben te danken. Die akte is eene soort van akte van *zelfbehoud*. Zij ontstond uit het gevoel van eigen zwakheid, van behoefte aan ondersteuning, ook van buiten, bij voorzag, wat werkelijk ook gebeurd is, krachtige aanvallen tegen het stand grijpen en wortelen van het oude, dat de zeden en gewoonten der ganesche Natie overeenkomstig bestaan, en de daarop zich grondende regeringen en regeringsvormen. Overigens vindt men dat de zoogenaamde constitutionele regeringsvormen, met de daar nieuwe regeringen van Westminster gemeen hebben, in den wil der Natie. — Door de kracht van het zoogenaamde systema, een centralisatie, is het aan de parlementaire leden van het aanzien des lands te vernauwen, en de tusschenkomst daarvan vindt zich herhaalde malen verlegt, door de alles omvattende werking van het gesloten stelsel van bestuur, dat alles in handen van intrant wil en vrije redenering te kunnen stellen, alleen ook een niet te *gunstigen* proef de beginselen van dat stelsel te toetsen, en tot nadeel van de vertrouwen in de gezangenis van aanzien van Engeland, dat nog niet rijp, maar ook klaarblijkelijk ongeschikt is voor België. Tot staving van de constitutionele vormen in het vereenigde Rijk, — waar de Natie met instemt, maar daarom toch over opgewogd

Ten BEHOEFTEN-SOCIETEIT te *Amsterdam* van 17 Mei zijn de navolgende leeningen tot de volgende prijzen omgezet:

Werkelijke schuld 2½ pCt. 57¼; Kansbill. *f* 26.; Perpetuele 5 pCt. 49¼; idem 3 pCt. 30¼; Ex. Uitgest 20½ pCt.

Tot mijne gelieven betrekkingen verwees ik U.C.C. Baronesse VAN HEEGGEREN VAN BRANDENBURG, bevind ik mij overal zeer voorspoedig. Tevens mijne maatschappij aan *ZOOM* aanbevelende,

Uwen, W. A. M. GELDERMAN,
2de *Luitenant bij het Reg. Lanciers, No.* 10.

Breda, 1 Mei 1835.

LET WEL!

De ondergeteekende van ter zijde vernoemt heeft de eer te berichten, dat hij *Woensdag, Donderdag en Vrijdag* aanstaande, in de *Logementen* te *Breda*, *Princenhage* en *Terheijden* door verdachten op spraak en omloop heeft weten te brengen), van meening is, zijne Affaire, bestaande uit GALANTERIEN, BIJOUTERIEN, PARFUMERIEN, SPIEGELS, PLATEN, etc. etc. *Modes Gelijk* te rigten; verzoekende mits deezen zijne kennis, kunst en ervaarenheid, met verzekering aan zijne Begunstigers, dat hij zijne Prijzen zal verkoopen.

Nogmaals de bijzondere aandacht der *ongehuwde* en *ongehuwde* zijnde *lasteraar*, dat bij hem ondergeteekende zal verpligt zijn, zoo hij bij zich doet komen.

P. SOFFERS.

Breda, den 18. Mei 1835.

OPENBARE VERKOOPING van een GAFFEL-SCHUIT

te *Zevenbergen*.

De Beneficiaire Erfgenamen van J. DOLK zullen door hun, mijnheers van den Notaris VAN DE WERK, den 22 Mei 1835, morgens om 10 uren, te *Zevenbergen*, in het Openbaar, om kontant geld, Verkoopen:

Een GAFFEL-SCHUIT groot 74 lasten, met zijn staande en loopende *Want*, *Zeilagie*, *Zolangen*, *Ankers*, *Boot*, en *benoegene* het tot hetzelve behoorende *Timmerhout*.

*** Bij de Boekverkooper J. OOMKENS, te Breda, is verkrijgbaar, bij M. BRAVE, Jr., te Amsterdam, bij [illegible], te Rotterdam en alhier te bekomen:

I. HUGO BLAIR, LESSEN over de REDEKUNST en POËZIE. Uit het ENGELSCH of *Voorschriften* over *Taal*, *Stijl*, *Welsprekendheid* en *Dichtkunst*, vertaald door Mr. HERMAN POSCHA, en thans door meeren uitgegeven door Mr. B. H. Lulofs, (die bij dezen tevens aankondigt een groot aantal *aanmerkingen* en *aanteekeningen* gaarne gevoegd heeft, gelijk onder anderen in dit deel over de *Oudheidkundige Welsprekendheid*, van den *Predikstoel* de *Dichtzaal*, *Staatsvergaderingen* enz. Tweede deel. Gr. 8°. à *f* 4,80.

II. Prof. A. G. SEBASTIAN, PHYSIOLOGIA GENERALIS. Gr. 8°. à *f* 3,60.

III. Mr. H. A. SPANDAW, VROUWELIJK SCHOON, Gr. 8°. à *f* 0,40.

IV. GRONDBEGINSELEN van ZEDEKUNDE en ALGEMEENE WETENSCHAPPELIJKE KENNIS. Eenigzins vrij bewerkt, naar de *Principes Philosophiques* van den *Kolonel* de Wirse. Naar het Fransch (in twee deelen). Eerste deel. Gr. 8°. à *f* 3,00.

V. S. K. THODEN VAN VELSEN, Commentationes Theologicae de *Hominis cum Deo Similitudine*. Gr. 8°. à *f* 2,00.

VI. J. G. GRUBER, het *Leven* en *Verrigtingen* van AUGUST LA FONTAINE, met de Beeldtenis van *La Fontaine*, uit het Hoogduitsch vertaald. Gr. 8°. à *f* 2,80.

VII. STUKKEN betrekkelijk het ONTWERP *ter afdoening van het* KEITDIEP, met Goedkeuring van Zijne Majesteit den KONING uitgegeven, op Last van GEDEPUTEERDE STATEN der provincie Groningen. Gr. 8°. à *f* 1,00.

VIII. T. A. EBBINGE WUBBEN, *Physiologisch-Pathologisch Onderzoek* STAPHORST, Provincie *Overijssel*, met eenige oudheidkundige Bijvoegselen. Gr. 8°. à *f* 3,60.

IX. J. KUYPERS Hz. DE DIERENVRIEND; een Schoolboekje zoo niet [illegible]. 8°. à *f* -,15.

Mr. G. RIJKENS en W. GLEUNS Jr., Woorden van het Eerste Twintigtal schoolliedoren (op muzijk gesteld voor twee Stemmen) 8°. à *f* -,10.

Bij dezelve is gedrukt:

GESLACHTBOOM der Heeren STADHOUDERS PRINSEN van ORANJE NASSAU, van PRINS WILLEM DE I. tot KONING WILLEM DE II. en Groot Royaal formaat, en HARE HOOGE CURTE LEVENSSCHETSEN van de voornaamste personen uit dat voor [illegible]. Bij de hoge heeren [illegible] en de Grave *f* -,

Te Breda, bij BROESE & COMP.

OPTIMISTEN.

DE TEEKENAREN DER NEGENTIENDE EEUW.

DUITSCHLAND: door O. L. B. WOLFF, L. L. D. *Hoogleeraar in de nieuwere Letterkunde aan de Universiteit te Leipzig.*

(*Vervolg van No. 47.*)

DICHTERS en ANDERE LETTERKUNDIGEN.

Het eigenaardig, dit de roman, die getrouwe spiegel van de nieuw en derzelver verbreiding, zoo hoogstbelangrijk moest worden in eenen tijd, dat geene vreemde heerschappij de aandachtigen het duitsch publiek van hetzelve afrukken. Wij zijn eenmaanschap van, en houden er van, om over onzen toestand bespiegelingen te maken; de werken derhalve, waarin wij een waar tafereel van ons huiselijk leven vinden, doorweven met eenige flikkeringen van den geest en de wijsheegeerte der eeuw, zullen altijd een welkom onthaal genieten. Het aantal Duitsche romans en vertalen, welke sedert het jaar 1770 geschreven zijn, is onberekenbaar; zoodat het onmogelijk zoude zijn voor een mensch, al bestelde hij den ouderdom van Methusalem, dezelve alle te lezen. Echter zijn de romans niet meer van zulk eene ernstige grootte als hunne oudere broeders; want onze voorouders schijnen vastreku onuitputtelijk geweest te zijn in *Aramena en Thamiekla* door LOHENSTEIN, van welke beide boekdeelen in quarto elk van meer dan duizend bladzijden dubbeld gedrukt, de hoedanigheid zelve uit twee kolommen zegt genoegzaam, de hoedanigheid zelve uit twee kolommen zegt genoegzaam, de hoedanigheid zelve uit twee kolommen zegt genoegzaam.

Arminius van HACHENBERG, is niet veel kleiner; de *roman Octavia* door UNGERN, hertog van Brunswijk, bestaat uit tien lijvige deelen in octavo, en zoo verder. Naar mate de romans in grootte afnamen, vermeerderden zij in getal, tot dat zij eindelijk het rustige gebied der Duitsche letterkunde, als eene spelle rivier, overstroomden.

De eerste klasse van verdichtselen, welke omstreeks het begin dezes tijdvak het licht zagen, kunnen de *zedelijke familie-roman* genoemd worden. Zij waren eene navolging van de beroemde Engelsche verhalen door RICHARDSON. De meeste derzelve werden in onze taal overgebragt, en deze vertalingen vonden zoo grooten bijval, dat een van derzelver eerste navolgers, JOHANN TIMOTHEUS HERMES (geboren te [illegible] in 1738 en gestorven als super-intendant te [illegible] in 1821) hier zoodanig voorkwam om het titelblad van zijne *Geschichte der Miss Fanny Wilkes* met de woorden: *zoo goed als uit het Engelsch overgezet* te versieren. De eene navolging verdrong de andere; *Werther* door GOETHE, en *Siegwart, Leiden* door MOSER, vonden eene vroege vlugt, en werden gevolgd door eene aanmerkelijke menigte van soortgelijke, dewijl dezelve een nieuw karakter aannamen in de handen van minder meesterlijke auteurs, daar de toestanden van het dagelijksch leven, in dezelve, bijzonder deelen altijd voorgesteld worden, van waar elk lezer zich een beeld van zijnen begunstigden roman, gemakkelijk, even als in een effen spiegel, terugkaatst kan verbeelden. De populariteit dezer klasse duurde langer dan de vermaardheid van onderscheidene schrijvers, schoon zij, zamengesteld van den ontraggelijk vruchtbaar waren, als bij voorbeeld, AUGUSTUS LAFONTAINE, een man van talent en geest, die meer dan honderd deelen schreef, en lang de gunsteling onzer dames geweest is, waar tegenwoordig weinigen belangstellen en genegenheid voor kunnen opvatten, en bij algemeene beoordeeling geenerlei, in het algemeen doen de kalmte van [illegible] [illegible] [illegible]